

AZ ARATÁS GYÖNGYSZEMEI...

Látva az aratás gyöngyszemeit, azaz a gabona betakarítását, elképzelve azt sok-sok mögöttes munkát és feladatot, ami mindezt eredményezi, miközben a szabadég alatt bármikor és bármi megtörténhet, viselve a kockázatokat is ezzel, nem lehet pusztán örömként definiálni, ha minőségben és mennyiségben is jó a termés. Ünneplünk a gazdálkodónak és ünneplünk a fogyasztónak, ha hazai alapanyagból készülhet a finom magyar kenyér. Az Árpád-Agrár Zrt. területein jártunk, ahol folyamatosan aratnak és örömmel az ürömben, hogy bár az időjárás okozott fejtörést, mégis a végeredmény, a terméshozam megfelel az elvárásoknak. Erről számolt be Hegedűs Gábor növénytermesztési igazgató helyettes.

Az időjárás miatt voltak aggályok, de ehhez képest nincs ok elkeseredésre, igazam van?

Igen, a tavalyi év második felében komoly aszály sújtotta a térséget. Ez az aszály folytatódott a tél folyamán is, tavaly július végétől egészen az év április végéig tartott. Novemberben kaptunk kb. 20 mm körüli esőt, illetve utána leesett 25 mm-nek megfelelő hó mennyiség. Ezt kellett beosztaniuk a növényeinknek egészen áprilisig.

Április végén elgondolkodtunk azon, hogy mi lesz az őszi vetésű növényeinkkel, főleg a gabonafélékkel. Az őszi vetésű növényeink közül az őszi káposztarepce 270 hektáron ki

sem kelt. Helyette újra kellett terveznünk az évet, és más növényekkel kellett pótolni a kiesést. Viszont májustól megkaptuk a csapadékot, így május illetve június hónapokban csaknem 200 mm csapadék hullott le. Térségünket elkerülték a pusztító viharok. A lehullott 200 mm körüli csapadék gyakorlatilag megmentette a gabonaféléket, mind az árpákat, mind pedig az őszi búzákat.

Az árpánkat kimondottan jól érintette, javított a helyzeten így az árpáink átlagai várakozáson felüliek, hiszen 6 tonna körüli termésátlagot tudunk betakarítani 240 ha átlagában.

A búza betakarítása folyamatosan történik, most a kétharmadán állunk.

Az elváráshoz képest e szerint jók az eredmények?

Ahhoz képest, hogy milyen aszályal kezdtük az évet és milyen állapotban voltak a gabonáink április végén, ehhez képest a mostani búzaátlagaink nagyon jók. Tehát a térségre jellemző átlagnál jobb mennyiséget tudunk betakarítani. Jelen pillanatban olyan 5 tonna és 5,5 tonna között van a betakarított átlagunk, reméljük, ezt a továbbiakban is tudjuk tartani.

Néhány évvel ezelőtt történt egy termálenergiára alapozott fejlesztés, ez a beruházás milyen változást eredményezett ebben az ágazatban?

Ez a beruházás a szárítóüzemünk, illetve tisztítóüzemünk korszerűsítését jelentette, mely jelentős előrelépés volt az ágazatunk életében. A betakarított növényeink a betárolás előtt szárítási ill. tisztítási folyamaton mennek keresztül. Folyamatosan vizsgáljuk a termények nedvességét, illetve minőségét, ennek megfelelően döntünk a további tárolásukról. Ez a technológia egy hőcserélős megoldás, tehát itt arról van szó, hogy egy hőcserélőről ventilátorokkal lefűjünk a levegőt és ezzel a forró levegővel szárítjuk meg a terményt. Egyrészt egy kíméletesebb szárítást biztosít, másrészt pedig költségekben is rendkívül kedvező. A beruházás környezetvédelmi szempontokból is előnyös, amely nem járt újabb termálkutak fúrásával, hanem a meglévő termálkutakból kapunk (amit a kertészeti ágazat használ), energiát.

Most 13 % nedvességtartalom alatti gabonát takarítunk be és ezt szükségtelen szárítani, a tisztítását a 4-es üzemegységünkben végezzük, ahol közvetlenül a rostálás után a tárolóegységekbe kerül. A későbbiekben az őszi betakarítású növényeknél, tehát a kukorica, napraforgó, szója esetében ott szinte mindig nedves állapotban kerül be a termény, itt szükséges a szárítás, amely meghatározó költségtényező. Nem mindegy hogy mennyi az egy egységre jutó szárítási költség.

Ezeknek a terményeknek hogyan látjátok a hazai és nemzetközi piaci jövőjét? Gondolok itt a gabonára, a szójára... Mihez méritek azt, hogy melyik területen mi teremjen? Vagy ezt a talajból állapítjátok meg? A piaci tendenciák tehát mit mutatnak, mit diktálnak?

Azt tudom mondani, hogy a napokban látott világot egy hír arról, hogy 800 millió ember éhezik a földön. És ugye azt is tudni kell, hogy a szántóföldterület, ahol megtermeljük az egyre növekvő népességnek az élelmiszert, az folyamatosan csökken. Ez főleg a globális felmelegedés miatt van, hiszen egyre jobban északra tolódik a mediterrán, illetve a mérsékelt öv is. (elsivatagosodás) Ezáltal ahogy a klíma változik, a déli területeken sokkal nehezebb lesz megtermelni ugyan azt a mennyiségű gabonát, élelmiszer alapanyagot, mint eddig.

Hallottam, hogy pl. 2050-re London éghajlata Barcelonáéval fog megegyezni, Budapesté meg Skopjéval. Sajnos változik a klíma, emlékszem rá, hogy régebben is voltak nagy esők, viharok, a 80-as 90-es években, de ilyen típusú éghajlatváltozás, mint mostanság, hogy 7-8 hónap aszály után 2 hónapon keresztül özönvíz, ilyen nem volt. Visszatérve a kérdés elejére, hogy hogyan ítélem meg az élelmiszer tendenciákat, arra azt szeretném mondani, hogy a föld lakossága folyamatosan növekszik, és ki kell

szolgálni étellel, tiszta vízzel – ezt is hozzá kell, hogy tegyük, mert az ivóvíz is egyre fontosabb kérdéssé válik.

És ezt a mennyiségű élelmiszert hogyan, mivel lehet elérni?

Véleményem szerint ezt úgy tudjuk elérni, hogy mindenki a térségének, helyi adottságainak megfelelő növényt termel a lehető legnagyobb hatékonysággal. Itt a Kárpát-medencében, így a térségünkben is tradicionálisan klasszikus szántóföldi növénytermesztést folytatunk. Főbb növényeink: a gabonafélék, kukorica, napraforgó, őszi káposztarepce, takarmánynövények.

A piaci tendenciák válaszut elé állítanak, hogy hol, miből és mennyit termeljete?

Az igazság az, hogy a világpiazi árak diktálnak, tehát nem mi határozzuk meg, hisz a világhoz képest, mi nagyon kicsi területen termelünk élelmiszert, de viszont az egy hektárra eső termésátlagaink jók.

Annak idején mi mezőgazdasági ország voltunk (most már inkább ipari), de a hagyományainkat úgy gondolom, hogy nem kell feladni, hiszen mi mindig többet termeltünk, mint amire a magyar népnek szüksége volt.

A piaci tendenciákat a nagyok határozzák meg, akik nagyobb területen és nagyobb mennyiségben termelnek, gondolok itt az Egyesült Államokra esetleg Oroszországra, Ukrajnára, de Dél-Amerika is bizonyos növényekkel, pl. szójával a világ élvonalába

tartozik. Tehát ők határozzák meg a világpiacon a termés mennyiségét, illetve ez által az árát is.

Mindezek mellett úgy gondolom, mint ahogyan korábban is említettem, hogy hány ember éhezik a földön, hogy a mezőgazdaságnak nem csak Magyarországon, hanem az egész világon mindenképpen van jövője és jövőképe. Csak az a kérdés, ami a kérdésedben is benne volt, hogy milyen irányban fog ez elmozdulni..., hogy mik lesznek azok a tendenciák, hogy mit termeljünk tulajdonképpen. Ezt persze döntően a klíma fogja befolyásolni. Tehát az, hogy pl. 10-15 esetleg 20 év múlva egy következő generáció, itt ahol most állunk ugyan úgy gabonát tud-e termelni esetleg a forróság és a melegedés miatt, mint mi, vagy esetleg más növényekre kell majd áttérniük. Ezt sajnos ma még nem tudhatjuk. Bízunk benne, hogy a klíma talán egyszer stabilizálódik, vagy ne adj Isten visszafordul, vagy esetleg a világ vezetői rájönnek arra, hogy a szén-dioxid kibocsátást és az üvegházhatású gázok kibocsátását megfelelő módon és eszközökkel lekorlátozzák, rájönnek arra, hogy tulajdonképpen az emberiség léte és fennmaradása a tét.

Az ÁRPÁD-AGRÁR ZRT. történetében te és a kollégáid, mindannyian, akik ezen a területen dolgoztok, gyakorlatilag egyszerre látjátok a kockázatokat és a sikereket. Földeken éltek, de abszolút jó értelemben mondom ezt, és tesztek azért, hogy legyen betevőnk és legyen mit

levenni a kenyérpalcokról és egyéb élelmiszerpalcokról az áruházakban. Mi történt az elmúlt 10 évben? Volt-e olyan pillanat a te saját életedben, munkád során, amikor nem túl jó kedvvel jöttél, hiszen ebben élsz gyerekkorod óta?

Hát, hogy jó kedvvel vagy nem jó kedvvel... nekünk ez a munkánk. A mi családunk nagyapára, sőt dédapára visszamenőleg is ezzel foglalkozott, mind az agráriumban éltek. Nekem minden szálam a mezőgazdasághoz kötődik ez eddigi életemből, illetve az elődeimből adódóan is. A mezőgazdaság az mindig is hektikus volt. De ugye azt mondják, hogy amit az Isten az egyik oldalról elvesz, azt a másik oldalról visszaadja, és ebben nagy igazság van. Hiszen láthatjuk, hogy 7 hónapon keresztül tulajdonképpen elvett és kicsit kétségbe is voltunk esve, hogy idén nem fogunk betakarítani gabonát, aztán egyszer csak eleredtek az ég csapjai és elkezdett esni az eső. Ez az esőmennyiség most biztosított nekünk egy átlag, vagy átlagnál picivel jobb gabonatermést. Gondolok itt még a tavaszi vetésű növényeinkre is, kukoricákra, napraforgókra, szójákra, azt kell, hogy mondjam, jók a kilátásaink, főleg így, hogy minden héten kapunk 10-20 milliméter esőt. Minden héten megvannak ezek a záporok, és ez most ideális, hiszen a kukoricának a virágzási időszaka van, a napraforgó is virágzik és ehhez most vízre van szükségük. A 200 mm csapadék, ami leesett most május-júniusban, most viszonylag biztonságot ad a két kapáskultúránknak ahhoz, hogy majd az őszy folyamán a termés kilátásaink jók legyenek. Persze még sokat alszik kint mind a két növény. A másik dolog, amit még szeretnék mondani, hogy rendkívül fontosnak tartom az öntözésfejlesztést. Magyarországon az adottságainkhoz képest nagyon kis területen történik öntözés.

Szükség volna támogatni ezt a területet, hogy a technikai és technológiai fejlesztésekkel lépést tudjatok tartani forrás oldalról is?

Úgy gondolom, igen, ez a terület egyértelműen támogatásra szorul. A kormányzat részéről van olyan szándék, hogy tíz éven belül megkétszerezik, vagy 2,5-szeresére akarják növelni az öntözött területeket. Jelen pillanatban Magyarországon olyan 100000 (százezer) hektár körül van az öntözött terület. 4 és fél millió hektáron gazdálkodunk. Ki lehet számolni, hogy ez az összes terület kb. 2%-a.

Ha 10 éven belül ennyit szánunk rá, az 200 000 hektár, én azt gondolom, hogy a klímaváltozás kapcsán az kevés lesz. Ebbe sokkal többet kellene befektetni, akár önrészzről a gazdáknak, akár az állam támogatásával.

A kapcsolattartás a kormányzati szervekkel a gazdálkodók részéről megvan. A különböző mezőgazdasági fórumokon, szakmai rendezvényeken a gazdák tájékoztatták a kormány illetékeseit az elképzeléseikről. A kormány részéről a szándék megvan az öntözésfejlesztés irányába, de mint ismeretes az öntözéses beruházás költségigényes, csaknem egymillió forintba kerül egy hektár terület.

Ennek az ágazatnak abszolút mértékben meghatározza a jövőjét?

Ez így van. Úgy gondolom, hogy nekünk gazdálkodóknak, a dél-keleti térségben a termelés stabilitására kell törekednünk. Ehhez nélkülözhetetlen az öntözött területek növelése, hiszen mi eléggé délen fekszünk az országban, minket ezért sokkal jobban érnek a hőségnapok, mint egy északabbra fekvő területet, vagy esetleg a dunántúli gazdálkodókat. A hőséget és az aszályt pedig azzal tudjuk kivédeni, hogy öntözünk, és az öntözés, - mint említettem - termés-stabilitást nyújt.

És egy ilyen beruházás az nem egy évre, két évre, hanem hosszú évekre, 20-30 évre is meghatározza egy adott területnek a jövedelmezőségét. A növény ugyanis a gyökerein keresztül iszik, a levelein keresztül párologtat.

Közben olyan produktumokat állít elő, amiből lesz a termés.

Itt állunk a betakarítás kellős közepén, most már, hogy a mennyiségeket, minőséget is látjátok, nyugodtabban alszotok?

Mi év végén szoktunk mosolyogni, nyugodtan aludni, amikor mindent betakarítunk, főleg ilyen hektikus körülmények között. Nem tudjuk még, hogy milyen lesz az augusztus, mert a térségünk mindig nagyon meleg, nagyon forró.

ÁRPÁD-AGRÁR ZRT.

SZENTES

Apponyi tér 12. 6601 Pf. 22.

www.arpad.hu, kozpont@arpad.hu

Tel.: +36 63 510 100, Fax: +36 63 311 812

Az elkövetkezendő néhány hét fogja eldönteni a kukorica, illetve a napraforgó termésünket, de a jelen állás szerint a kilátásaink szerencsére jók.

Szerző: Both Ildikó,

Fotó: Arany Sándor Gábor

Kapcsolat: gold.both@gmail.com

www.arpad.hu

Budapest, 2019. július 29.